

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. Název problému a jeho charakteristika

Návrh nominací na Uměleckou cenu města Plzně za rok 2020

2. Konstatování současného stavu a jeho analýza

Umělecká cena města Plzně je udělována maximálně jedenkrát ročně, a to za významnou uměleckou činnost, dílo či kulturní počín, které v předešlém roce významně obohatily kulturní dění a rozvoj města Plzně a přispěly k posílení dobrého jména statutárního města Plzně (podrobnější informace na webových stránkách města Plzně: https://www.plzen.eu/o-meste/oceneni-udelovana-mestem/chap_67960142/oceneni-udelovana-mestem-plzen.aspx).

Každoročně je v rámci Umělecké ceny města Plzně (dále jen Umělecká cena) vyhlášováno max. 5 ocenění v následujících 5 kategoriích - Cena za mimořádný umělecký a kulturní počín pro umělce do 30 let, Cena za mimořádný umělecký a kulturní počín pro umělce nad 30 let, Cena za celoživotní dílo, Cena Mecenáš(ka) plzeňské kultury a Cena za významnou kulturní událost roku, a to zejména pro oblast hudby, tance, výtvarného umění, literární činnosti, dramatického umění, designu a užitého umění, audiovizuálního umění a nových médií. Cena nemusí být udělena vždy ve všech kategoriích.

Návrhy na udělení Umělecké ceny mohou předkládat fyzické i právnické osoby písemnou nebo elektronickou formou od 1. prosince daného roku do 1. února následujícího roku, ve kterém bude cena za předchozí rok udělována. Pro ocenění za rok 2020 byla Umělecká cena vyhlášena dne 1. prosince 2020. Odbor kultury MMP zpracoval přijaté nominace v jednotlivých kategoriích Umělecké ceny a předložil je Odborné porotě Umělecké ceny města Plzně (dále jen odborná porota).

Jednání odborné poroty proběhlo vzhledem k nouzovému stavu on-line formou (zápis z jednání – viz Příloha č. 1). Odborná porota navrhla udělit Uměleckou cenu města Plzně za rok 2020 v následujících kategoriích:

- a) Cena za mimořádný umělecký počín pro umělce do 30 let – **Jaroslavu Jurečkovi** za dramaturgii a podílení se na vzniku textu a hudby ke hře Poslední zrnko písku. Jaroslav Jurečka se narodil v Plzni, kde vystudoval Gymnázium Františka Křížka. Pokračoval ve studiu na DAMU v Praze a v současné době je dramaturgem činohry Národního divadla v Brně, zároveň působí jako hudebník. V rámci 13. ročníku Divadelního léta byla uvedena inscenace Poslední zrnko písku, na které se Jaroslav Jurečka podílel nejen jako dramaturg, spoluautor textu (jde o kolektivní dílo souboru Činohra 16-20), ale také jako autor hudby, která inscenaci doprovází. Poslední zrnko písku je generační výpověď, reflektující zejména touhu po změně a stabilní demokracii.
- b) Cena za mimořádný umělecký počín pro umělce nad 30 let – **Ivo Huclovi** za knihu Návrat ke kruhu, která představuje rozsáhlý výběr z jeho tvorby. Ivo Hucl svou básnickou a kurátorskou tvorbou dlouhodobě reprezentuje uměleckou scénu města Plzně nejen v České republice, ale i v zahraničí. Důležitým rysem tvorby i veřejného vystupování je u básníka a esejisty Ivo Hucla důsledná obrana lidských práv a demokratických svobod. Nová, výborně vypravená a redigovaná kniha Návrat ke kruhu představuje rozsáhlý výběr z jeho tvorby. Téměř pět set básní mapuje jeho cestu od normalizace, kdy své texty publikoval pouze v samizdatu, přes období osobního hledání, až k otevření se imaginaci, člověku a přírodě. Především tu ale jsou zastoupeny texty novější, kterými autor osobitým způsobem navazuje na východní myšlení a českému čtenáři ho zasazuje do srozumitelných básnických obrazů. Zahřnuty jsou i dosud nevydané sbírky a skladby z posledních let. Sbírkou doprovází dvacet dva konceptuálních kresebných úvah Františka Stekera, pedagoga Fakulty designu a umění

Ladislava Sutnara Západočeské univerzity v Plzni, dále tři eseje z pera japanologa a religionisty Robina Shoena Heřmana, hudebního publicisty Pavla Klusáka a literárního historika Vladimíra Novotného. Texty doplňuje rozsáhlá fotografická příloha.

c) **Cena za celoživotní dílo („sňh slávy“) – Pavlu Pavlovskému**

Doyen plzeňské činohry Pavel Pavlovský nastoupil do angažmá Divadla J. K. Tyla (dále též „DJKT“) před více než půl stoletím, v listopadu 1965, tedy ještě před ukončením studia na pražské DAMU v roce 1966. Spolupráci s DJKT nepřerušil ani v letech 1970-1972, kdy byl členem slavného Krejčova Divadla za branou. S výjimkou šesti let v angažmá Realistického divadla v Praze (1982-1988) tak zasvětil Plzni celý svůj umělecký život. Po dvě desetiletí (1991-2011) zastával funkci uměleckého šéfa činohry DJKT.

Pavel Pavlovský je herec s bohatou tvůrčí fantazií, velkou citovou hloubkou a smyslem pro stavbu postavy. Technická preciznost se skrývá za pravdivostí výrazu. Dokáže vyjádřit i to těžko definovatelné, co nazýváme tajemstvím postavy. Na scéně plzeňského divadla vytvořil téměř 150 rolí, postavy životních rozervanců a entusiastů vystřídaly v posledních letech manipulátoři s lidským osudem, oběti manipulátorů či nerozhodní intelektuálové zejména v čechovovském repertoáru. Do jeho repertoáru však patří i role komediální, které ztvárňuje s neodolatelným šarmem a temperamentem.

Pavel Pavlovský je znám svou odvahou a neústupností. Den po potlačení studentské demonstrace na Národní třídě 17. listopadu 1989 přečetl před premiérou Shafferovy Černé komedie prohlášení, které odsoudilo policejní zásah. Byl to počátek sametové revoluce v Plzni. Od prvních dnů pracoval jako předseda stávkového výboru. Z vůle souboru byl v roce 1991 zvolen šéfem činohry Divadla J. K. Tyla. Prioritami pro něho v tomto postavení byly úcta k obecenstvu, vyváženost vážného a komediálního repertoáru, hledání vnitřní aktuálnosti jednotlivých titulů a umělecká vytíženost souboru. Po dvaceti letech požádal o uvolnění z funkce, aby se mohl plně věnovat své herecké profesi.

Za roli Kerzenceva ve hře Pavla Kohouta Ubohý vrah získal prestižní Cenu Thálie (1993), v témže roce byl nominován na Cenu Alfréda Radoka za roli Kouzelníka ve Smočkově inscenaci Povídky z Vídeňského lesa. Za krále Jindřicha II. v Anouilhoově hře Tomáš Becket obdržel Cenu Českého literárního fondu. Město, kde zapustil kořeny, ho v roce 2011 ocenilo Historickou pečeti města Plzně, vstoupil také do Dvorany slávy Plzeňského kraje.

Velmi rozsáhlá je i jeho rozhlasová tvorba. Z filmových rolí připomeňme pošťáka Bertina ve filmu Vojtěcha Jasného Všichni dobří rodáci, Xaveria ve filmu Jaroslava Soukupa Romanetto či hlavní roli s Janou Brejchovou v Herzově televizním filmu Dotek motýla.

d) **Cena za významnou kulturní událost roku – Západočeské galerii v Plzni, příspěvkové organizaci, za projekt „NAD SLUNCE KRÁSNĚJŠÍ“. Plzeňská madona a krásný sloh.**

Výstava byla připravena ve spolupráci několika odborných institucí a sledovala široké souvislosti vzniku madony v pražském duchovním prostředí královského a arcibiskupského dvora a intelektuálního okruhu pražské univerzity. Představila její kult a reflexi v hranicích Českého království i mimo něj. Významnost a jedinečnost výstavy umocnilo dočasné zapůjčení samotného originálu sochy, který bylo doposud možné vnímat pouze z velké vzdálenosti na hlavním oltáři chrámu sv. Bartoloměje v Plzni.

V kategorii Cena Mecenáš/ka plzeňské kultury neobdržel Odbor kultury Magistrátu města Plzně jedinou nominaci za rok 2020, a proto tato cena nebude udělena.

Radě města Plzně byla předložena dne 26. 4. 2021 doporučení Odborné poroty Umělecké ceny města Plzně pro udělení ocenění za rok 2020. Rada města Plzně svým usnesením č. 425 ze dne 26. 4. 2021 doporučuje Zastupitelstvu města Plzně schválit udělení Umělecké ceny města Plzně za rok 2020 podle bodu II. tohoto usnesení.

3. Předpokládaný cílový stav

Udělení Umělecké ceny města Plzně za rok 2020 podle bodu II. tohoto usnesení

4. Navrhované varianty řešení

Schválit udělení Umělecké ceny města Plzně za rok 2020 v jednotlivých kategoriích podle bodu II. tohoto usnesení a udělit ocenění v jednotlivých kategoriích Umělecké ceny města Plzně podle bodu III. tohoto usnesení.

5. Doporučená varianta řešení

Navržená varianta je doporučena usnesením Rady města Plzně č. 425 ze dne 26. 4. 2021.

6. Finanční nároky řešení a možnosti finančního krytí (včetně všech následných například provozních nákladů)

Tento návrh usnesení nenese nové nároky na rozpočet města, finanční prostředky budou poskytnuty v rámci schváleného rozpočtu Odboru kultury MMP pro rok 2021.

7. Návrh termínů realizace a určení zodpovědných pracovníků

Dle ukládací části usnesení

8. Dříve přijatá usnesení orgánů města nebo městských obvodů, která s tímto návrhem souvisí

Usnesení ZMP č. 404 ze dne 6. 9. 2012 – ve věci schválení Statutu Umělecké ceny města Plzně - https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=68096

Usnesení RMP č. 441 ze dne 9. 6. 2020 – ve věci schválení změny Statutu Umělecké ceny města Plzně - https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=100340

Usnesení ZMP č. 189 ze dne 22. 6. 2020 – ve věci schválení změny Statutu Umělecké ceny města Plzně - https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=100727

Usnesení RMP č. 280 ze dne 25. 3. 2019 – ve věci jmenování Odborné poroty Umělecké ceny města Plzně - https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=95715

Usnesení ZMP č. 456 ze dne 14. 12. 2020 – ve věci schválení rozpočtu města Plzně na r. 2021 https://usneseni.plzen.eu/bin_Soubor.php?id=102552

Usnesení RMP č. 425 ze dne 26. 4. 2021 – ve věci schválení nominací na Uměleckou cenu města Plzně za rok 2020

9. Závazky a pohledávky vůči městu

Toto usnesení se netýká nakládání s majetkem města Plzně.

10. Přílohy

1. Zápis z jednání Odborné poroty Umělecké ceny města Plzně